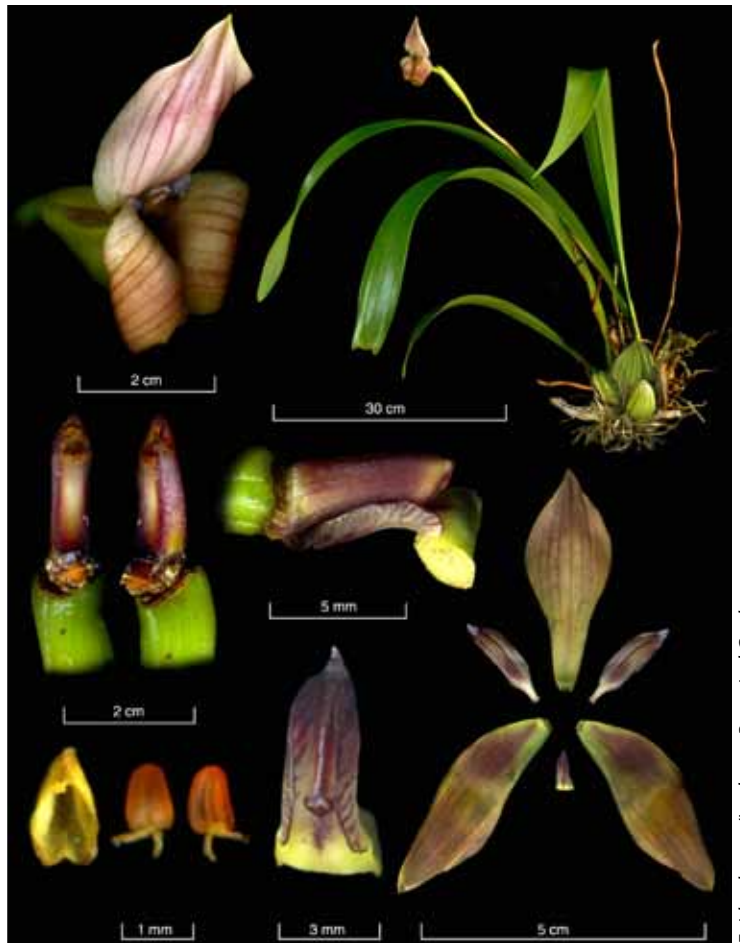

Trigonidium egertonianum

KUIN TOISELTA PLANEETALTA

Epidendra.org/Lankester Botanical Garden

■ Trooppisessa Amerikassa orkideoita 1800-luvulla kerännyt ja niitä Eurooppaan toimittanut George Ure Skinner löysi Hondurasin Karibianmeren puoleiselta rannikolta Rio Dulcen suistosta orkidean, jota alkuperäisväestö kutsui lohikäärmeen kidaksi.

Englantilainen kasvitieteilijä James Bateman kuvasi orkidean 1838 *Trigonidium*-sukuun (*Edwards's Botanical Register* 24: misc. 73. 1838). Hän nimesi lajin Philip de Malpas Grey Egertonin mukaan, joka oli parlamentin jäsen ja innokas fossiilien kerääjä.

Suvun nimi tulee kreikan sanasta *trigonos*, kolmikulmainen, mikä viittaa kukan muotoon. Sukuun kuuluu 13 lajia, joiden on todettu DNA-tutkimusten edistyessä olevan perimältään lähellä *Maxillaria*-suvun orkideoita. Onkin mahdollista, että ne lähiaikoina liitetään *Maxillaria*-sukuun.

Kuvaus

Trigonidium egertonianum kasvaa alueella, joka ulottuu Meksikon eteläosasta Väli-Amerikan kannaksen kautta Kolumbiaan,

Venezuelaan ja Ecuadoriin. Laji kasvaa litteillä kallioiden 1200 metrin korkeudelle asti, mieluiten veden lähistöllä. Puiden oksiston lävitse siivilöityvä valo voi olla kirkas, mutta suoraa auringonvaloa laji ei kestä.

Kasvutapa on kompakti: tiiviisti lähekkäin kasvavat, 4–8 sentin korkuiset varsimukulat ovat läpimitaltaan 2–3 senttiä. Varsimukulun päästä kasvaa kaksi pystyä 20–50 sentin pituista ja 1–3 sentin levyistä tummanvihreää lehteä. Kukkavarsi kasvaa varsimukulun tyveltä 15–35 sentin korkeiseksi, ja erikoinen, muutaman sentin levyinen kukka kurkottaa hauskaasti lehtien välistä houkuttellen luokseen *Plebeia droryana*-pistiäisiä. Kukan valoa taitevat ”silmit” toimivatkin tehokkaina houkuttimina, sillä pistiäiset pörräävät kukissa yrittäen paritella sekä ”silmiä” että liukaspintaisten petalien kanssa. Pistiäiset putoilevat liukailta pinoilta kukan sisälle – ja sieltä ylös rämpiessään saavat kukan siitepölymyhkyt mukaansa vietäväksi toiseen houkuttelevaan kohteeseen. Netissä on aiheesta useita videoita.

Kasvatus

Trigonidium egertonianumia pidetään kiitollisena kasvatettavana – silloin kun sitä ei kastele liikaa. Luonnossa kosteaa kasvukautta seuraa kuivempi lepokausi, eikä kasvi missään vaiheessa kestä seisovaa vettä. Lämpö voi kasvukaudella kohota jopa 30 asteeseen ja laskea lepokaudella 15 asteeseen. Ilmankosteuden tulee olla jatkuvasti 60–80 prosentin välillä.

Kasvualustana voi olla kaarnanpala, jolloin kastelurytmiä on seurattava tarkasti. Helpointa on istuttaa kasvi ruukkuun, jossa on hyvin vettä läpäisevää kasvualustaa.

Ensimmäisen kasvin ostin kymmenkunta vuotta sitten. Se viihtyi lasikossani muutaman vuoden, kunnes liikaa kasteltuna mätäni nopeasti. Rohkaistuini hankkimaan uuden kolme vuotta sitten. Sen kanssa olen noudattanut tarkemmin vuodenaikojen vuorottelua: kastellut hiukan enemmän kasvukaudella ja niukemmin levon aikana. Se on kukkinut kahdesti, ensin joulukuussa ja sitten maaliskuussa. Kukat ovat kestäneet pari viikkoa. **Teksti ja kuva OILI PENTINSAARI**